

INTERPELLÁCIÓ NIKOLITS ISTVÁN TÁRCA NÉLKÜLI MINISZTERHEZ - "GARANTÁLHATÓ-E A BM JELENLEGI TENDEREZTETÉSI MÓDSZEREIVEL, HOGY AZ OKMÁNYREFORM SORÁN CSERÉLENDŐ ÚTLEVELEK BIZTONSÁGOSAK LEGYENEK, IDŐBEN ELKÉSZÜLJENEK, ÉS ELKÉSZÍTÉSÜK CSAK A SZÜKSÉGES MÉRTÉKBEN TERHELJE AZ ADÓFIZETŐKET?" CÍMMEL – 1997. NOVEMBER 18.

Tisztelt Országgyűlés! Kövér László úr, a Fidesz képviselője, interpellációt nyújtott be a belügyminiszterhez és Nikolits István tárca nélküli miniszterhez: "Garantálható-e a BM jelenlegi tendereztetési módszereivel, hogy az okmányreform során cserélendő útlevélek biztonságosak legyenek, időben elkészüljenek, és elkészítésük csak a szükséges mértékben terhelje az adófizetőket?" címmel.

Megadom a szót Kövér László képviselő úrnak, Fidesz.

DR. KÖVÉR LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Miniszter Úr! Az idén, október utolsó szombatján a Heti Világgazdaság után az egyik országos napilap, a Magyar Nemzet címlapján is megjelent egy írás, amely a Belügyminisztérium útlevéltenderével kapcsolatos veszélyekre hívta fel a figyelmet. A korábbi pályázat eredménytelenné nyilvánítása után zajlik a tendereztetés második fordulója, és az új pályázat eredményének kihirdetése november 20-a utánra várható. Amint a cikkből is kiderül, az útlevélek előállítására kiírt pályázaton minden más lehetséges technológia kizárásával csak egy bizonyos módszer, az úgynevezett lézergravírozásos módszer alkalmazását engedte meg a minisztérium.

A legalacsonyabb árajánlat a BM útlevélpályázatára a lézergravírozásos módszerrel 2,5 fél milliárd forint volt. A világ számos országában, köztük az Európai Unió országaiban is elismert és használt technológiával viszont e feladat 600 millió forint körüli összegből megoldható. Az azonnali megtakarítás tehát közel 2 milliárdos, és ez csupán az indulás költsége; a rendszer működtetése a lézergravírozás esetén további milliárdokkal növelné a felesleges kiadásokat.

A lézergravírozás önmagában nem a legbiztonságosabb technológia. Biztonságosságát jelentősen csökkenti, hogy a berendezések a szabadpiacon beszerezhetőek, mindenki számára hozzáférhetőek. Tavaly például egy németországi vásáron több vállalat ajánlatában is szerepelt ilyen típusú berendezés.

A lézergravírozásos technológia esetében meglehetősen soká, jövő ősze várható, hogy a gépek teljes kapacitással dolgozzanak az útlevélek előállításán. Ezzel szemben más technológia már nyárra teljes kapacitással üzemeltethető lenne. Ez abból a szempontból érdekes információ, hogy jövőre tudomásom szerint 3 millió útlevél érvényességi ideje jár le.

Eddig csak Finnországban használnak lézergravírozásos útleveleket, ott is csupán kipróbálás alatt van ez a módszer. A közelmúltban más országokban bevezetett útleveleket, személyi okmányokat jellemzően más technológiákkal készítették, amelyek ki voltak zárva a magyar Belügyminisztérium által kiírt pályázatból.

Kérdezem tehát tisztelt miniszter urat:

Mi a magyarázat arra, hogy az előnyben részesített technológiától eltérő módszerek alkalmazásának lehetőségét érdemben még csak meg sem vizsgálták, nem nyújtottak lehetőséget e módszer ajánlói számára, hogy prezentálják saját ajánlatukat?

Garantálható-e, hogy az útlevelek és egyéb okmányok cseréje a legbiztonságosabb és legolcsóbb módon történik, és nem kényszeríti a polgárokat a hivatalok előszobáiban történő hosszú várakozásra?

Végezetül pedig engedje meg miniszter úr, hogy elnézést kérjek azért, amiért írásos interpellációmba értelemzavaró gépelési hiba csúszott - ez a sietséggel magyarázható.

Köszönöm, és kérem válaszát. (Dr. Gyuricza Béla tapsol.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az interpellációra Nikolits István tárca nélküli miniszter válaszol. Megadom a szót.

NIKOLITS ISTVÁN tárca nélküli miniszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselő Úr! Röviden a válasz a kérdésre: igen. Bővebben a következőket szeretném elmondani:

A kilencvenes évek elejétől a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat szakértői intézete folyamatosan vizsgálta az új útlevelek problémakörét, és mindenre kiterjedő szakmai előkészítő munkát végzett. Számos okmánykitöltési technológiát megvizsgált, így különféle kitöltési módszereket - például lézerprinter, fénymásolás, lézergravírozás, termotranszfer - és ezekkel párosuló adatbiztosítási eljárásokat biztonsági és okmányvédelmi szempontból elemzett.

Mindezek eredményéről a szakértői intézet tájékoztatta a Belügyminisztériumot, és az intézet javaslata alapján a Belügyminisztérium 1997 elején a lézergravírozásos technika alkalmazása mellett döntött, ennek megfelelően került kiírásra a pályázat. Három cég jelentkezett, formai hiányosságok miatt azonban a tendert érvénytelenné kellett nyilvánítani. Tekintettel arra, hogy a pályázatok tartalmi oldalról jók voltak, a folyamat átalakult meghívásos tárgyalási eljárássá. Az új eljárás eredményét november 21-éig kell meghozni és kihirdetni.

Miért döntöttek a szakemberek a lézergravírozásos technika mellett? Ez a megoldás a megkövetelt biztonsági követelményeket szem előtt tartva hosszú távon olcsóbb más technológiáknál. Az egyszeri beruházási ár valóban megközelítőleg 2,5 milliárd forintra tehető. A mintegy 3 millió útlevel kiállításához 19 berendezést kell üzembe állítani. Ez az ár azonban magában foglalja a rendszer teljes kiépítésének költségeit, a háttér-informatika megteremtését is beleértve. Az egyszeri beruházást követően a rendszer már jelentős alapanyagigény nélkül működtethető; más, hagyományos, főlíára épülő rendszer tekintetében ez pontosan fordított: a kisebb beruházás nagy költséget igénylő alapanyag-szükséglettel párosul. Ezen túlmenően a lézergravírozásos technikával az okmányreformba bevonandó valamennyi új okmány kiállítható, így készülnek majd például a személyi igazolványok és a vezetői engedélyek is.

Az okmányok mennyiségét, az üzemeltetés költségeit tekintve tehát leszögezhető, hogy ez az eljárás hosszabb távon a fajlagos költségeket tekintve olcsóbb és takarékosabb megoldás. Ez a módszer nagyobb biztonságot nyújt a visszaélések ellen, mint más hagyományos technológiák.

Való igaz, hogy a lézergravírozó berendezések nagy számban találhatók a piacon, de biztonsági okmányok kitöltésére alkalmas, fényképeket, azonosító kódokat feldolgozó

gravírozó berendezéseket csak kormányzati szervek felé értékesítenek. (Zaj.) Szeretném hangsúlyozni, hogy a lézergravírozás és a lézerprintelés között elvi különbség van.

(15.00)

Harmadszor: a lézergravírozásos technika alkalmazásával az útlevelek kitöltése sokkal gyorsabbá válik; a választott technológiával napi 25 ezer okmányt lehet kitölteni. A meglévő informatikai háttér ezzel a megoldással kompatibilis. A berendezések jövő év folyamán folyamatosan kerülnek telepítésre. Az átmeneti időszakban a régi útlevelek szintén lézergravírozásos módszerrel készített érvényesítő bélyegekkkel kerülnek ellátásra, és így érvényesítésre.

Végezetül szeretném megemlíteni, hogy ilyen módszerrel készülnek Svájcban a személyi igazolványok, Finnországban az útlevelek, Németországban az útlevelek tekintetében a rendszer bevezetés előtt áll, és számos távol-keleti ország, ahol a hamisítás virágkorát éli, szintén ilyen lézergravírozásos módszerrel készíti a személyi okmányokat. (Zaj, moraj.)

Kérem képviselő urat, hogy az interpellációra adott válaszmot fogadja el. Köszönöm. (Taps a kormánypártok soraiból.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Képviselőtársaim! A zaj már majdnem akkora, mintha határozatképesek lennénk, de a Ház szemmel láthatóan még mindig nem határozatképes. Kérem szíves intézkedésüket!

Megkérdezem interpelláló képviselő urat, hogy elfogadja-e a miniszter úr válaszát.

DR. KÖVÉR LÁSZLÓ (Fidesz): Tisztelt Miniszter Úr! Az általam elmondott interpellációból és az ön által adott válaszból, azt hiszem, mindenki számára nyilvánvalóvá válik, hogy ellentétes információknak vagyunk a birtokában, amelyeket nyilvánvalóan egy interpelláció keretében nem lehet feloldani.

Én magam egyébiránt nem is ezt szándékoztam tenni elsősorban, hanem a nemzetbiztonsági bizottságban próbálkoztam azzal, hogy a bizottság hívja meg a két miniszter urat, akik ebben illetékesek, hogy számoljanak be, tájékoztassák a bizottságot a pályázat részleteiről. Azonban sajnálatos módon - a jegyzőkönyvből kikereshető - a kormánypárti többség ebbéli törekvésemet nem egészen érthető módon megakadályozta, úgyhogy a magam részéről e ponton és e helyen az ön válaszát nem tudom elfogadni.

Ellenben szeretném ezt az időt és helyet felhasználni arra, hogy magam egy személyben kezdeményezzem azt, hogy ez az elmaradt tájékoztatás a bizottság keretein belül mihamarabb történjék meg, különös tekintettel arra, hogy rengeteg pénzről van szó az egész okmánycsalád cseréje kapcsán. (Taps az ellenzék soraiban.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Interpelláló képviselőtársunk nem fogadta el a miniszter úr válaszát. Kérdezem ezért a tisztelt Országgyűlést, hogy elfogadja-e a választ. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.) Kérem, Nikolits István miniszter úr gépét szíveskedjenek bekapcsolni! Serfőző András, Mayer Antal, Kiss Gábor, Karakas János, Pancza István gépét szintén szíveskedjenek bekapcsolni! Kérdezem, hogy mindenki jelezte-e, akinek a gépét még nem kapcsolták be. Karakas János gépét kérjük bekapcsolni! Köszönöm szépen.

Tisztelt Országgyűlés! A táblán ugyan nem, de a monitoromon látszik, hogy a Ház nemcsak szemmel láthatóan, hanem a gombnyomások alapján is határozatképtelen. Ismételten arra kérem a frakciókat, hogy szíveskedjenek a határozatképeséget biztosítani! (Rövid szünet.)

Tisztelt Országgyűlés! Ismételten kérdezem a tisztelt Országgyűlést, hogy elfogadja-e a tárca nélküli miniszter úr válaszát. Kérem, szavazzanak! (Szavazás. - 135 igen, 35 nem, 4 tartózkodás.)

Határozathozatal dr. Kövér László interpellációjáról

Tisztelt Országgyűlés! Tekintettel arra, hogy a Ház határozatképes lett, visszatérünk az előző interpellációra.

Emlékeztetem önöket, hogy Kövér László képviselő úr nem fogadta el Nikolits István tárca nélküli miniszter úr válaszát. Kérdezem ezért a tisztelt Országgyűlést, hogy elfogadja-e a választ. Kérem, szavazzanak! (Szavazás.) Köszönöm szépen.

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a miniszteri választ 151 igen szavazattal, 42 nem szavazattal, 5 tartózkodás mellett elfogadta.